

439/d

GOND ÉS HITVALLÁS

A magyar írók nyilatkozata.

Egy ezredév alatt sok zivatar verte nemzetünket. De a zivatark borujában két gény mindig hű maradt hozzánk. Az egyik a nemzet csillaga, mely vészek idején is áttört fényével a homályon, a másik pedig virasztó költőink fáklyfénye, mely a magyarság számára ma is tanítás.

Számunkra több is annál, mert kötelező örökség.

Hűséggel szeretnénk ezt az örökséget hordozni. Nehéz. De megtennünk mégis az egyetlen ut, mert nincs feloldás. Itt állunk az októberi szabadságharc véres halmán, melyet egy nép reménye ostromolt. Ha egy évtizedre visszatekintünk erről a halomról, szenvedőnek és várakozónak látszik a nép. Szenvedett, mert korának eszméit, melyeket tíz év előtt reménnyel üdvözölt, idegen formában és zsarnoki módon akarták életévé tenni. A hosszú kényszer alatt kiujultak természetesen a történelmi sebek, a nemzet függetlenségét veszendőnek látta. Szenvedő és igaztalan sorsában gyógyulásra áhitozva vágyakozott, nemzetté válni sóvárgott.

Ebben a vágyban és sóvárgásban van a forrás, mely október 23-án feltört a mélyből. Mint ennek a forrásnak neves tanui, keserves szívvvel kell megmondanunk, hogy a szovjet kormányzat történelmi tévedést követett el, amikor vérrel festette meg forrásunk vizét. Dicső költőink szelleme és az emberi igazság segít nekünk abban, hogy jóslatot tegyünk: eljön az idő, amikor a megtévedt hatalom bűnbánatot mond, mint ahogy az általa megdöntött hatalomnak is meg kellett bánnia ama tiprást, amelyben Petőfi elveszett. Hitünkben és népünk ismeretében mindenkit ovnunk kell attól a téves ítélettől, hogy szovjet fegyverek nélkül a szocializmus vívmányait kiirtotta volna a forradalom. Tudjuk, hogy nem. Mert a munkásosztály, a parasztság és a java értelmiség hűve volt és változatlanul hűve a demokrácia és a társadalmi szocializmus vívmányainak, melyeket nem elsorvasztani akart, hanem élővé tenji inkább. Élővé tenni, azaz a maga magyar testéhez szabni és nemzeti hagyományink szellemével megtölteni.

Ezt akartuk és ezt akarjuk mi is, akik a nép vágyainak ígét hirdetjük és jobb jövőre tesszük írói sorsunkat. Ezért szólunk külön és együtt az 1945-ös földosztás népi törvénye mellett, nemkülönben a bányák, üzemek és bankok ügyében, hogy azok a társadalom tulajdonában virágozzanak. De vajjon terem-e elegendő módon a föld, ha a paraszt a termelés módjaiban kedvét nem leli? S vajjon virágzik-e a közösségi vagyon, ha nem egészséges a társadalom?

Igen, nemzeti függetlenségünk nélkül kedveszegett a munkás és a paraszt, a kéz és az értelem; egészséges társadalom nélkül pedig nem gyarapszik a közös vagyon. Meg kell hát szereznünk és éppen a szociális haladás érdekében a nemzeti függetlenséget; a népi önkormányzat útján meg kell teremteni az egészséges társadalmat.

A nemzeti függetlenséget és a társadalmi rend demokratikus felépítését: ez a magyarság vágya, melyet mi is hordozunk és munkába önteni törekszünk. S miközben szívünket és irói életünk jövőndő napjait betölti ez a szándék, a nemzeti egység bölcsője mellől is tolmácsoljuk mindenkinek: a közös cél gondjában kezünket nyújtjuk a munkásoknak, köszöntésünket lélekből küldjük a parasztságnak és szivből az az ifjuságnak. Győzzük meg együtt a politika vezetőit, hogy a politika nem lehet öncél, hanem csak a nép üdvére eszköz; készítsük őket arra, hogy a magyarság egységes óhaja szerint használják ezt az eszközt. Vagyis a függetlenség kivívására egyfelől, belső életünkben pedig arra, hogy a munkások és parasztlak törzsére a szellem és az értelmiség segítségével felépüljön az egészséges magyar társadalom, az önkormányzat demokratikus módján. Csak így jöhet létre az erős és gazdag állam, melynek a barátsága más államokkal tartós és igaz; s amely nemcsak számüzi az emberi kizsákmányolást, hanem maga sem nehezedik nyomasztó terhével a népre. A nyugalmat és boldog társadalom a nép jólétén öröködő állam emigy biztos záloga lesz a jövőnek, a nemzetnek.

Mindezekben magyar gondjainkat röviden elmondottuk és véleményünkről hitvallást teszünk. Irói munkánk igéi lesznek szavaink, és irodalmi művekbe költözik.

Hűséget fogadunk a zászló előtt, amely jelezte nekünk, hogy a nép forradalmi egységéből a nemzet ujjászületett. Ebben a hűségben hitvallásunk alapján gondozni és védeni fogjuk a magyarság szellemét, Erkölcsei legyen a munkánk talpköve, műveinkben pedig találjon értelmet és formát a nép alkotóereje, az emberiség és eszméivel a kor.

Egyedeül így leszünk méltók a nagy elődökhöz, s egyedeül így válhatunk későbbi nemzedékek érdemes őseivé.

Budapest, 1956. december 29.